

ner
fôr.

Ferdinand Schjelderup erindrer videre.

102008

Av

direktør Lorentz Vogt

Ferdinand Schjelderup: På bred front. — Grøndahl & Sønns Forlag.

Hølesterettsdommer Ferdinand Schjelderup har latt 2 år gå hen fra offentliggjørelsen av sin første bok: «Fra Norges kamp for retten» til den neste: «På bred front». Det har utvilsomt vært en fordel. «På bred front» bærer ikke i det ytre det avjaskede preg som den første. Korrektoren er i orden. Anførselstegnene synes å være på plass. Boken fremtrer som en trykksak, som det ansette Grøndahl & Sønns trykkeri kan være sig bekjent. Det er allerede en fordel.

«På bred front» omhandler årene 1941—1942 — dog med en del av overgangstiden fra de siste måneder av 1940. Systematiken er søkt løst ved å ta de enkelte fronter hver for sig i hvert sitt kapittel og så føre fremstillingen frem til utgangen av 1942. Denne systematikk har sine mangler og sine fordeler. Mangelen er at man får ikke noe samlet situasjonsbilde uke for uke. De mange ting dannet dog en helhet og bundet i en felles atmosfære, selv hvor de ikke var resultatet av et positivt samarbeide. Fremstillingens mangler blir ennå føleligere fordi tidsangivelsene i de enkelte kapitler ofte er temmelig omtrentlige. Man ser disse mangler karest, når man sammenligner Schjelderups bok med «Frit Danmarks Hvildbog». Denne siste innledes med en dato- liste ført fra 31. mai 1939 til 5. mai 1945 — Danmarks frigjøringsdag. Schjelderups bok lider også under mangel på kildemateriale, hvad forfatteren selv er opmerksom på. Han har fått gjenpart av fem manns forklaringer for undersøkelseskommissjonen. Men annet av kommissjonens kildemateriale har han ikke sett. Boken er således ikke et resultat av egne iakttagelser alene. Slike kan alltid ha sin interesse. Men den er heller ikke bygget på noe allsidig kildemateriale. Den er hverken fugl eller fisk. Med dens

mange dommer over mennesker og ting virker den nærmest som om en dommer vilde avsi sine dommer etter å ha hørt en ensidig krets av vidner med utelukkelse av andre. Der er dessuten avsnitt i boken som må være komponert ut fra helt andre kilder.

Når Ferdinand Schjelderup som er opmerksom på iallfall en del av manglene, i forordet fremholder at «den allikevel forhåpentlig kan passere, er det vel så. Hvad har ikke passert av krigsbøker? Men man fristes til å tilføie med riksrevisjonens faste formell — dog uten følger for fremtiden».

Første kapittel: «Slaget mot det kommunale selvstyre» savner den nøiaktighet, som burde være selv sagt i en slik bok. Allerede på kapitlets første side får man bevis herpå. Der står: «9. april 1940 valgte Norges konge og regjering krigen — i samsvar med den fullmakt Stortinget hadde gitt på Elverum». Settingen er gal. Den 9. april 1940 valgte konge og regjering forhandlingslinjen i overensstemmelse med Stortingets prinsipielle fullmakt. Man ønsket den danske ordning. Først den 10. april blev regjeringen drevet bort fra fredslinjen, da minister Bräuer nektet å gi Norge danske forhold og krevet en «regjering» Quisling. Der er tidligere i «Tønsbergs Blad» redegjort så nøie for disse ting, at det overfor nærværende blads lesere ikke er nødvendig å komme nærmere inn herpå. Men hvad skal man si om de Schjelderupske unøiaktigheter?

Skildringen av fylkesmennesket tvil overfor kravet om nyordningen innen kommunene og deres medvirkning til dennes gjennomførelse er interessant og de utdrag som gies av direktør Jahns dagbok forteller mangt og meget, som de fleste hittil kun har ant og hvorom opplysningene i undersøkelseskommissjonens innstilling er snau.

Bemerkningen fra 19. desember om at «fylkesmann Christensen er

enda tvilsomt» er uheldig og beklagelig. Christensen har aldri vært «tvilsomt». Det fremgår dog av sammenhengen at beskyldningen ikke er så alvorlig ment. Der skulde stått «Christensen er enda tvillende». Reelt foreligger der således ingen forsyndelse mot den avdøde fylkesmann, men mot vårt noe medtatte, men ennå ikke avdøde riksmål. Det siste er ikke straffbart, selv om det «utvilsomt» burde være det. Nærværende forfatter stiller sig dog «tvillende» til spørsmålet om en slik lov bør gies tilbakevirkende kraft. Man er også noe tvillende overfor forfattere med så liten sprogsans, selv om de kanskje ikke direkte kan betegnes som «tvilsomme». Kapitlet gir en del opplysninger om reaksjonen mot nyordningen i Oslo omegn og i Trondheim, samt et brev fra stortingsmann Oksvik. Om forholdene i landets neststørste by — Bergen — savnes i dette som i de øvrige kapitler opplysninger. Det synes som om de kretser, som hr. Schjelderup gjør sig til talsmann for, har hatt meget begrensede forbindelser utenfor Oslo og Trondheim. Det opstod også senere en beklagelig konflikt mellem «Kretsen» og frihetsbevegelsen i Hordaland.

I forbindelse med kommuneordningen sees det, at fylkesmann Norem fra Stavanger har vært inne til konferanse. Han betegnes som «meget tvilsom». Også her menes «meget tvillende» — hvad han måtte ha lov til å være.

De etterfølgende avsnitt omhandler de nye fronter som blev skapt innen lageverdenen, jurister, geistlighet og lærere. Disse kapitler inneholder intet særlig nytt, hvad de flere linjer angår — men en del til dels interessante detaljer. Fremstillingen vilde ha vunnet om Schjelderup hadde omtalt den undfallenhet som blev vist av disse organisasjoner i de siste måneder av 1940 og som kom til uttrykk gjennom diverse sirkulærer fra de tre førstnevnte grupper. Man vilde da kunne følge den psykologisk interessante utvikling fra nederlag til seier, fra vaklen til rakryggethet. Nu smakte det hele for meget av sukkertøi. Schjelderup nevner dog at kirken først vek ved å sløife Kongen og Kongehuset i kirkebønnen. Med tanko på det beklagelige mis-

jelp
ng.

nschartret
e Handels-
at det må
for han-
tilles i ut-
våre øn-
n—men vi
r løpet
e som for-

p-
desbr.
britannias
dollar vil
ager, heter
ashington.
begge land
måte, hvor-
forstrekkes
til Mar-
virkellighet.
politiske
Stater nu
n føre til
til Europa
lovgivende
mars.

sbr.
annias
llar vil
, heter
ington.
e land
e hvor-
trekkes
. Mar-
lighet.
olitiske
er nu
ore til
Europa
dvende
s.

maifasammenheng (Schjelderups bok med «Fritt Danmarks. Hvidbog»). Denne siste innledes med en datoliste ført fra 31. mai 1939 til 5. mai 1945 — Danmarks frigjøringsdag. Schjelderups bok lider også under mangel på kildemateriale, hvad forfatteren selv er opmerksom på. Han har fått gjenpart av fem manns forklaringer for undersøkelseskommissjonen. Men annet av kommissjonens kildemateriale har han ikke sett. Boken er således ikke et resultat av egne iakttagelser alene. Slike kan alltid ha sin interesse. Men den er heller ikke bygget på noe allsidig kildemateriale. Den er hverken fugl eller fisk. Med dens

«Tønsbergs Blad» redegjort så nøye for disse ting, at det overfor nærværende blads lesere ikke er nødvendig å komme nærmere inn her på. Men hvad skal man si om de Schjelderupske unøaktigheter? Skildringen av fylkesmennenes tvil overfor kravet om nyordningen innen kommunene og deres medvirking til dennes gjennomførelse er interessant og de utdrag som gles av direktør Jahns dagbok forteller mangt og meget, som de fleste hittil kun har ant og hvorum opplysningene i undersøkelseskommissjonens innstilling er snau. Bemerkningen fra 19. desember om at «fylkesmann Christensen er

ler de nye fronter som blev skapt innen lægeverdenen, jurister, gelistighet og lærere. Disse kapitler inneholder intet særlig nytt, hvad de store linjer angår — men en del til dels interessante detaljer. Fremstillingen vilde ha vunnet om Schjelderup hadde omtalt den undfallenhet som blev vist av disse organisasjoner i de siste måneder av 1940 og som kom til uttrykk gjennom diverse sirkulærer fra de tre førstnevnte grupper. Man vilde da kunnet følge den psykologisk interessante utvikling fra nederlag til seier, fra vaklen til rakryggethet. Nu smakte det hele for meget av sukkertøi. Schjelderup nevner dog at kirken først vek ved å sløife Kongen og Kongehuset i kirkebønnen. Med tanke på det beklagelige misforhold som senere opstod og kretsens forfølgelse av overlærer Haug i Gamlebyens skole i Oslo, noterer man med glede Schjelderups omtale av Haugs positive innsats ved skolefrontens dannelse.

tår å fordele 21 millioner mannsskatten.

mmunene har stort sett fått sitt. tjenestemannsskatten fordeles.

nsberg endelig for de kommuner som del av innen den fastsatte frist, 10. oktober, hadde sendt inn fullstendig oppgave over sjømann hjemmehørende i kommunen. Så vidt det har lyktes oss å bringe på det rene i disse dager da hele Tønsberg holder stengt, hører vår by til de kommuner som har levert slik oppgave. Det samme gjelder formodentlig våre nabokommuner. Det kan være enkelte tilfelle, hvor to kommuner begge gjør krav på skatt fra en sjømann — ialt er det 1600 sjømenn som er i den situasjon. I disse tilfelle er det ennå ikke gitt oppgjør. Kommunene har også anledning til å supplere sine tidligere oppgaver, så det kan tenkes at noen beløp kan komme til, men stort sett får man slå sig til ro med at de tall som vi oppgav lørdag er nok så nær de endelige.

Direktør Ellingsen uttaler som sin mening at det er et forholdsvis stort beløp av sjømannsskatten som har funnet eiere. Det dreier sig om ca. 80 procent av hele skattesummen. Han tilskriver det først og fremst den opstendighet at de norske sjømenn som blev stående ombord under krigen og ikke falt for fristelsen til å ta godt betalte jobber i land — og jobber som i og for sig også kunde være krigsviktige — først og fremst var nettop dem, som i utpreget grad hadde en hjemstavns-kommune og følte sig så mer knyttet til den og til familie der, at de også før krigen betalte skatt hjemme.

Direktøren opplyser forøvrig at tjenestemannsskatten fra krigens tid ennå ikke er oppgjort og fordelt. Det gjelder folk som har gjort tjeneste i hæren, i Nortraship, i krigsmarinen o. s. v. Her kommer det samlede beløp antagelig til å ligge på omkring 15. millioner kroner. Fordelingen på hjemstedskommunene vil neppe kunne finne sted før om noen måneder — «forhåpentlig i løpet av 1ste halvår av 1948», sier direktør Ellingsen.

Engangsskatten i Frankrike.

(NTB) Den nye engangsskatten som vil bli lagt på det franske folk i henhold til regjeringens antiinflasjonsprogram kommer sannsynligvis til å innbringe 150 milliarder francs. Pengene vil ikke bli benyttet til å dekke underskuddet på statsbudgettet for inneværende år, men utelukkende bli brukt i gjenreisningen og til nyanskaffelser i industrien.

ler som blev påpekt, de fører fremdeles det store ord i norsk politikk som om ingen ting var hendt!

I avsnittet: «En folkeavstemning går mot nazistene» behandles henvendelsen til Terboven av 15. mai 1941 og dens forhistorie. Henvendelsen skildres som resultatet av en bevegelse, som tok fatt allerede i november 1940. Hensikten var «å manifestere det norske folks vilje» — ikke å opnå positive resultater. I mars 1941 blev man enig om en henvendelse, men så falt plutselig en av grunnpillarene fra. Det sies ikke hvem — men det vilde ha sin interesse å få det opplyst, så megen snakk som der har vært om disse forhold og så mange skrivelser, det har foranlediget i inn- og utland. Om henvendelsen heter det i Schjelderups bok efter en av advokat Paul Frank skreven beretning: «For næringslivets vedkommende var representasjonen ikke fyldig, idet det bare var Norges Handelsstands Forbund og Norske Forsikringsselskapers Forbund som undertegnet. Norges Bondelag og Norges Rederforbund var jo på det tidspunkt allerede nazifisert og kunde ikke komme i betraktning. I den norske Bankforening satt «statsråd» Sandberg som formann. Følgelig var den utelukket og Norges Industriforbund, Norges Håndverkerforbund og Norsk Arbeidsgiverforening nektet å undertegne, mens Arbeidernes faglige landsorganisasjon i høi grad var med».

Denne fremstilling er mindre uriktig enn det meste, som hittil er prestert i denne sak. Spesielt er det riktig at det er påpekt den helt forskjellige måte, hvorpå Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige landsorganisasjon tok saken. Det er her sakens kjerne ligger.

Men skildringen har sine feil. Det virker forbausende, men det uttales

opstod da tyskerne kom, og admiralen trodde ikke det vilde vært mulig for festningen å ta opp noen kamp med den tyske krysser. (iflg. Kommandanten fikk 60 døgnns arrest for sin opptreden den 9. april og vi vil ikke på noen måte kritisere dommen. Men de som overhørte kommandantens advarsler før 9. april og intet form som tok sig for å rette på de mang-

Niel-
for 2.
(iflg.
denes-
v re-
lan-
vare-
se Ag-
m som

Abonnement kan tegnes og gent innbetales til våre kommissionærer, som forøvrig vil være behjelpelig med alt vedrørende

NØTTERØ:

- Arnsund Landhandl.
- Halvor Andersen, St. Berg, Elgestad.
- Bredtåblikk Landhandl.
- Sverre Buer, Torød.
- Halvor Eid, Nesbryg.
- Herstad Kolonial.
- C. Fosaa.
- Lars Gjertsen, Aros.
- Finn Hansen, Heiv.
- Brede Hansen, Oter.
- Lena Hansen, Foyne.
- O. Hansen, Streng.
- B. Halgesen, Støtten.
- H. Halgesen, Stange.
- O. Henriksen, Oterb.
- O. Hervig, Knarber.
- Rolf Hofgaard, Ekta.
- A. Jensen, Torød.
- Johansen, Ashelm.
- Johansen, Munkere.
- Finn Johansen, Bunn.
- M. Kaltvedt, Tenvis.
- O. Klaveness, Berg.
- P. A. Haraldsen, A/S.
- Movik Kolonial.
- S. Nielsen, Østbo.
- M. Paulsen, Sjøvik.
- Erling Pedersen.
- Kjell Solvang, Nø.
- Solberg, Kjøpmann.
- Svendsen, Kjøpmann.
- Tømmerholt Landh.

RAMNES:

- Ramnes: Ramnes Landhandl.
- Hjerpekjøn Landh.
- Fon: Kjøpmann Styrmo.
- Freste: Kjøpmann Asland.
- Vivestad Landhandl.

at Norges Rederforbund allerede på det tidspunkt var nazifisert. Sannheten er at etter skibsreder Bjørn Hansens arrestasjon var ledelsen gått over til de to vicepresidenter, skibsreder Wiese-Hansen, Bergen og skibsreder Dahl-Hansen, Kristiansand. Ingen av dem var nazister. A betegnelse deres ledelse av Rederforbundet som en nazifisering er en helt uhjemlet injurie. Direktør Klaveness' arrestasjon ledet til at direktør Meyer og gerte som adm. dir. med støtte av nuværende underdirektør Egeland. Heller ikke noen av disse to var nazister. De tok også da Rederforbundet to år senere blev nazifisert — øieblikkelig så avstand, hvad der alltid har vært regnet dem til fortjeneste. Deres holdning var klar nok. En annen sak er det, at Rederforbundet meget tidlig fikk en tysk tilsynsmann på samme måte som Norges Bank og en rekke institusjoner som hadde med transportvesenet å gjøre. Det er meget mulig, at man her vil finne forklaringen til at der den gang ikke skjedde noen henvendelse til Norges Rederforbund. Men det forklarer ikke at høiesterettsdommer Ferdinand Schjelderup nu 2 1/2 år etter frigjøringen publiserer en fremstilling, hvis ukorrekthet meget lett kunde bringes på det rene.

Uttalelsen om at bankchef Sandberg satt som formann for Den norske Bankforening er formelt korrekt. Reelt var forholdet det, at bankchef Torstensen fungerte som formann så lenge Sandberg var chef for finansdepartementet. En henvendelse til foreningens fungerende formann eller til dens administrerende direktør kunde være forsøkt. Men hvad man enn mener herom er det lite tiltalende, at en av høiesterettsdommerne nu publiserer sleigdord mot en av høiesterett frifunnen mann om hvis holdning, hverken lagmannsrett eller høiesterett har vært i tvil, selvom der har vært delte meninger om det berettigede i hans overtagelse av stillingen som kommissarisk statsråd.

Schjelderup gjengir de to næringsorganisasjoners og de fire andre organisasjoners henvendelse til Terboven av 15. mai i deys helhet. Av Terbovens tale til de nevnte organisasjoners tillitsmenn gjengis bare første halvdel. Det er beklagelig, da det var talens annen halvdel som utover høsten 1941 dannet grunnlaget bl. a. for Oslo og Bergens Håndverks- og Industriforeningers den så vel gjennomførte kamp mot nazifiseringen. Overhodet kan man aldri få nok av fullstendige citater av autentiske dokumenter.

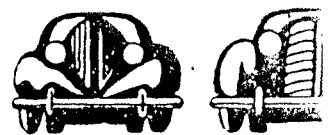
eller overordentlig storting. Dets myndighet er definitivt ophørt og det kan ikke i kraft av konstitusjonell nødrett gjenopstå som statsmakt.

Denne uttalelse ligger såvel saklig som i tid innenfor bokens ramme. I virkeligheten er den kun en nærmere utforming av det standpunkt som Paal Berg i henhold til Schjelderups bok hadde allerede sommeren 1941. Hvorfor mangler dette dokument? Og — spørsmålet viser sig naturlig — har Schjelderup også på andre punkter utelatt dokumenter av tilsvarende betydning? En boks tilforladelighet beror ikke bare på den nøiaktighet med hvilken dokumentene citeres, men også på fullstendigheten i de medtalte papirer.

Det kan synes noe uklart hvad Ferdinand Schjelderup har tilsiktet med sin bok og for hvem den er skrevet. De menn som idag søker å treng inn i forholdene under okupasjonen, trenger idag dokumenter — fremfor alt dokumenter — kjennsgjerninger — konkrete fakta. I Danmark har man fått «Besettelsestidens fakta» utarbeidet på foranledning av Sagførerforeningen og «Frit Danmarks Hvitbog» med innledning av professor Mogens Fog. Noe lignende burde høiesterettsdommer Ferdinand Schjelderups bok ha gitt. Den er den rojet og med halve tildels feilaktige opplysninger uegnet som kildekrift. Dertil savner den ethvert register over enkeltbegivenheter og personer, hvad der gjør den lite anvendelig som opslagsbok. Dertil er der innfattet en rekke likegyldige dommer over diverse personer. Betegnende er følgende: «Selv gjorde jeg mellemmannstjeneste bl. a. for direktør Blom i De-No-Fa. Gjennem et nerveslitende, daglig samvær på kontoret med Quislings nære ven, direktør Dietrich Heldisch, som var besvogret med storadmiral Raeder, klarte Blom stadig å skaffe meget verdifulle meldinger om fremstøt som var på trappene fra våre fienders side. Han tok store risikoer.»

Det er mulig at denne karakteristikk er objektivt berettiget. Det er også mulig, at den kan være påvirket av svogerskaps- og vennskapsforhold. Fredrik Blom er Ferdinand Schjelderups nære venn og svoger — hvad der dog ikke opplyses noe om i boken. Man har ved domstolene visse inhabilitetsregler, som sikkert ikke er høiesterettsdommer Ferdinand Schjelderup fremmede. De bygger på den oppfatning, at en mann, som står i nært slektskapsforhold til en annen, den vil la sig påvirke av antipatier eller sympatier

Spalten for

Automobilhandlere til verkstede

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie

Organisasjoner og de 41 andre or-
ganisasjoners henvendelse til Ter-
boven av 15. mai i dens helhet. Av
Terbovens tale til de nevnte organi-
sasjoners tillitsmenn gjengis bare
første halvdel. Det er beklagelig, da
det var talens annen halvdel som
utover høsten 1941 dannet grunn-
laget bl. a. for Oslo og Bergens
Håndverks- og Industriforeningers
den så vel gjennomførte kamp mot
nazifisering. Overhodet kan man
aldri få nok av fullstendige citater
av autentiske dokumenter.

Det vil føre for langt å gjennom-
gå alle bokenes kapitler. Et par til
bør dog omtales. I avsnittet «Som-
merens enbetsfront mot splittelses-
forsøkene» kommer Schjelderup inn
på de første konflikter med regje-
ringen i London og på det av stats-
minister Nygaardsvold tidligere på-
talte P. M. v. 1941, som har avsatt
så meget ondt blod. Der citeres en
redegjørelse av advokat Øystein
Thommesen avgitt for undersøkels-
seskommisjonen — videre en rede-
gjørelse øiensynlig forfattet av
Schjelderup selv. Det fremgår av
disse redegjørelser, at deltagerne i
de forutgående konferanser har vært
misfornøyd såvel med regjeringen
som med stortinget og særlig dets
presidentskap. Den første konfe-
ranse har funnet sted «i juni eller
de første dager av juli 1941». Det
annet møte er ikke datert. Det frem-
går av notater fra det siste møte at
Carl P. Wright ikke har vært enig
i kritikken av stortinget, som grunn-
lag for at stortinget ikke mere kunde
innkalles. Paal Berg har stått på
det rent juridiske standpunkt, at
stortingets funksjonstid var utløpet.

Forsåvidt angår det nevnte P.M.s
mindre heldige utforming har Schjel-
derup tidligere søkt å bagatellisere
dette i en kronikk i «Nationen» —
senere optrykt i «Arbeiderbladet» —
ved å tale om at en mindre redak-
sjonskomité hadde ansvaret for
denne. I boken fremholdes det at
denne komité har bestått av høieste-
rettsjustitiarius Paal Berg, høieste-
rettsdommer Schjelderup, biskop
Berggrav og rektor Seip. Med disse
navn som garantister for formen
kan denne ikke gjøres til noen ba-
gatell.

I forbindelse med spørsmålet om
stortingets sammenkallelse vilde det
vært naturlig å ta med de 11 høie-
sterettsdommeres uttalelse av 25.
juni 1942:

«Uttalelse avgitt av 11 høieste-
rettsdommere den 25. juni 1942 om
Grundlovens § 71:

«Det fremgår av Grundlovens § 71,
at det storting som blev valgt i 1936
ikke kan sammenkalles efter valg-
tidens utløp, hverken som ordentlig

Det er mulig at denne karakteri-
stikk er objektivt berettiget. Det er
også mulig, at den kan være påvirk-
et av svogerskaps- og vennskaps-
forhold. Fredrik Blom er Ferdinand
Schjelderups nære venn og svoger
— hvad der dog ikke opplyses noe
om i boken. Man har ved domsto-
lene visse inhabilitetsregler, som
sikkert ikke er høiesterettsdommer
Ferdinand Schjelderup fremmede.
De bygger på den opfatning, at en
mann, som står i nært slektskapsfor-
hold til en avnen, den vil la sig på-
virke av antipatier eller sympatier
eller andre ting som er egnet til å
forstyrre hans objektive dømme-
kraft. For forfattere som ved ethvert
fritt yrke har man ikke tilsvarende
lovregler. Men en viss sømmelighets-
følelse tilsier, at man tar de samme
hensyn. Det vakte i sin tid adskillig
kritikk, da forlenget avdøde journal-
ist Worm-Müller anmeldte et av sin
mor Amalie Schrams skuespill.

Selvsagt kunde forholdene ha ar-
tet sig således at en eller flere av
direktør Fredrik Bloms gode opplys-
ninger måtte være omtalt i forbin-
delse med bestemte saker. Det frem-
går dog ikke av boken, at så har
vært tilfelle.

Mens boken tilfeldig tar med vis-
se ting av blandet betydning, sav-
ner man helt opplysninger om de ut-
gatte paroler, som der senere er
gjort slik blest om. Hvor er parolene
til bl. a. næringslivet fra den tid?
Eller er der overhodet ikke utgått
paroler etter utgangen av 1942?
Man leser om hvor hemmelighets-
fullt der er optrådt. Men hvor var
veiledningen til publikum?

Som kildekrift er Ferdinand
Schjelderups bok så lite koncis, at
man forbauses over at den er skre-
vet av en jurist — til og med av en
ansett sådan.

I en velvillig anmeldelse av O. I.
i «Morgenbl.» anføres, at man
gjenoplever ånden fra Hjemme-
fronten. Det virker som en bak-
vaskelse. Anden fra Hjemmefron-
ten må ha vært noe annet, noe
mere, noe større enn det man ser
av Ferdinand Schjelderups bok. El-
ler var det hele virkelig ikke noe
mer? Var mennene ikke større? Var
det hele så tilfeldig?

Det kan synes overflødig å ofre
så mange ord på en så lite verdif-
full bok. Men misforholdet mellom
bokens verdi og forfatterens em-
bedsstilling gjør det nødvendig.
Mange har lett for å slutte fra den
siste til den første. Det er denne
slutning som må avverges.

LORENTZ VOGT

Automobilhandlere bilverks
verksteder bli

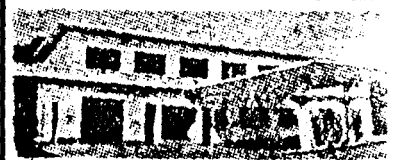

Til tjeneste

Autokompaniet A

Disponent G Kamlic
BILHUSEI — Tell. 1900

Aut. Ford-forhandler
Ford-deler og -rekvisita
Bensinstasjon
Automobilverksted

Jøntvedts Auto A.

Farmannsveien 28
Telefon 2173 — Tønsberg

Automobilforhandler Del
Reparasjonsverksted
Rekvisita og gummi
Bensinstasjon

A/L Lastebil ei

Bensinstasjon: Sc
SHELL BENSIN og OL

Jesper

Automobil
Rekvisita
Telefon 3192